

מהו רווח יקר / אליהו אגסי

מעשה בילד יחיד להוריו אשר אביו אהבו, אולם התאמץ לטעת בו מילות של גבורה, תבונה ואומץ לב, ואילו אמו הייתה מפנקת אותו בצנעה ומרגילה אותו לנוחות ולחוסר מעש.

לימים גדל הנער לבחור. ראה שחבריו תרים אחרי פרנסות שונות ועוסקים בהן, פנה אף הוא אל אביו וביקש שייתן לו כסף למען ישקיעו במסחר. אמר לו אביו: "בקשתך רצויה ויקרה בעיניי, אולם לך ותשתכר לירת זהב, ואחר-כך אתן לך את מבוקשך."

התחיל הבחור מחשב מחשבות ומחפש דרכים להשתכר לירת זהב. חסה עליו אמו ונתנה לו לירה. הלך ומסרה לאביו. נטל אביו את הלירה וזרקה דרך החלון החוצה, ואמר לבנו: "לך ותשתכר עוד לירה."

ביקש הבן דרכים להשתכר לירה. חסה עליו אמו ונתנה לו. הביא אותה לאביו, שוב זרק אותה דרך החלון ואמר: "לך והשתכר עוד לירה."

כך חזר ונשנה הדבר פעמים רבות, עד שאזלו הלירות אצל האם ואמרה לבנה: "צר לי עליך בני, אולם אין בידי עוד כסף לתת לך, וכוונותיו של אביך נעלמו ממני.

מי יודע כמה לירות עוד ייזרקו דרך החלון, עד אשר יסכים למלא את בקשתך." יצא הבחור לשוק ועסק בסבלות: הרים משאות, כיתף* סחורות, העביר סלים, הטעין חמורים והשתכר פרוטה אחר פרוטה עד שנצטברו ללירה. אז פנה שוב אל אביו, ושם לפניו חופן של מטבעות שחוקים*... חפן האב את המעות ורצה לזרוק אותם דרך החלון. קפץ הבחור ותפסו בידו וצעק: "חלילה לך לזרוק! עמל רב השקעתי במעות אלו עד שהרווחתי!"

קרנו פניו של האב מרוב שמחה, ואמר: "עתה ידעתי, כי אמנם עמלת כדי להרוויח את הלירה הזאת, על כן יקרה היא בעיניך. וכיוון שכבר הכרת ערכו של עמל ושל רווח הבא מעמל, הריני נותן לך את הכסף הדרוש למען תעסוק במסחר, ולבי סמוך ובטוח כי לא תבזבז אותו לריק, אלא תחוס עליו כאשר חסת על הלירה הזאת, ותעשה בו שימוש נכון ומועיל."

* כיתף – נשא משא על הכתף, טען על הכתף.

* מטבע שחוק – מטבע שנשחק מרוב שימוש וצורתו נמחקה: מטבע פחות ערך.